

**50è ANIVERSARI DE LA CREACIÓ
DEL MUSEU PICASSO**

Segona exposició:

*EL MUSEU PICASSO, 50 ANYS
A BARCELONA. LA COL·LECCIÓ*

4 de juliol del 2013 a les 10.30 hores

Museu Picasso

Dep. de premsa i comunicació

Montcada 15 - 23

08003 Barcelona

Tel. 932 563 021 / 26

museupicasso_premsa@bcn.cat

Ajuntament de
Barcelona

SUMARI

1. PRESENTACIÓ
2. SEGONA EXPOSICIÓ:
*El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona.
La col·lecció*
3. DADES DE L'EXPOSICIÓ
4. ÀMBITS DE L'EXPOSICIÓ
5. ACTIVITATS A L'ENTORN DE L'ANIVERSARI
6. LLISTA D'OBRES

1. PRESENTACIÓ

Enguany el Museu Picasso compleix 50 anys. Amb aquest motiu, s'han organitzat tres exposicions de caràcter documental que donen testimoni dels signes d'identitat del museu: la seva gènesi, la seva col·lecció i les exposicions que s'hi han fet. Les tres mostres s'aniran succeint en el temps, l'una darrere l'altra, de tal manera que esdevinguin peces d'una narració única.

Les exposicions programades són:

El Museu Picasso, 50 anys en Barcelona.

Els orígens

Del 9 de març al 9 de juny del 2013

El Museu Picasso, 50 anys en Barcelona.

La col·lecció

Del 5 de juliol al 24 de novembre del 2013

El Museu Picasso, 50 anys en Barcelona.

Les exposicions

Del 16 de gener al 9 de març del 2014

Es presenta la segona de les mostres programades per a la celebració d'aquest 50è aniversari, dedicada a la formació de la col·lecció del Museu. En aquesta exposició es fan visibles els motius i les circumstàncies de la creació dels fons del Museu i el seu posterior desenvolupament, així com la generositat de tots aquells benefactors que hi han contribuït.

2. SEGONA EXPOSICIÓ:

El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona. La col·lecció

«[...] la importància relativa dels museus no es mesura [...] per les seves dimensions, ni tan sols pels seus programes, sinó per la qualitat de les seves col·leccions, és a dir, pel nombre d'obres de rang mundial que s'hi exhibeixen. Aquestes obres constitueixen la identitat de la institució, allò que la distingeix de qualsevol altra.»

Philippe de Montebello, 2010

La creació del Museu Picasso de Barcelona va ser el resultat de la suma d'un conjunt de voluntats i dels pactes establerts entre l'Ajuntament de Barcelona i Jaume Sabartés, sota la supervisió del mateix Pablo Picasso, amb l'objectiu de preservar la col·lecció Sabartés i dotar Barcelona d'una institució que mostrés al públic, de manera monogràfica, obra de Picasso. Ben aviat la col·lecció que s'havia previst que allotgés el museu es va completar i enriquir; aquest procés ha continuat, amb més o menys fortuna segons les èpoques, fins als nostres dies.

Els motius i circumstàncies de la seva creació i posterior desenvolupament expliquen que el Museu Picasso es fonamenti en una col·lecció de característiques molt específiques que li confereix singularitat i personalitat pròpia. La col·lecció s'ha anat formant fonamentalment a través de donacions i llegats. Aquesta particularitat porta implícit el fet que l'increment dels fons no s'ha realitzat de manera planificada, sinó que ha estat subjecte a la voluntat i la generositat dels benefactors. En el moment de la fundació, Sabartés va donar gairebé tota la seva col·lecció, malgrat que es va reservar per a ell i el seu entorn més íntim un petit nombre d'obres. Picasso també va triar amb molta cura les obres que depositaria al museu barceloní: les que tenien una major vinculació amb la ciutat, amb el seu aprenentatge i amb la tradició pictòrica espanyola.

En la resta de donacions, grans o petites, es repeteix un fet comú: els benefactors han retornat a Picasso — al seu museu del carrer Montcada— el que ell els havia regalat com a prova de reconeixement i amistat. Les obres d'art han tornat al seu creador, com si volguessin tancar un cercle.

ELS DONANTS

Domènec Carles i Rosich

1 dibuix (1961)

Patrick Cramer

1 gravat (1984)

Gala Dalí

1 *papier collé* (1963)

Salvador Dalí i Domènech

1 llibre il·lustrat amb 30 aiguaforts originals (1963)

Galerie Louise Leiris

3 litografies (1957, 1958 i 1960, donació als Museus Municipals d'Art); 44 gravats (1983)

Lluís Garriga i Roig

13 dibuixos (donació als Museus Municipals d'Art, 1953)

Joan Gaspar i Paronella i Miquel Gaspar i Paronella

2 litografies (1960); 9 litografies (1961)

Gustau Gili i Esteve i Anna Maria Torra Amat

1 aiguafort, 25 aiguatintes i 25 planxes anul·lades (donació als Museus Municipals d'Art, 1960); 13 aiguaforts i 13 planxes anul·lades (1970); 1 filigrana (1979)

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

1 planxa anul·lada (1972)

Catherine Hutin

1 dibuix (2009)

Joseph Jaffé

1 dibuix (1970)

Sebastià Junyer i Vidal

7 dibuixos (1966)

Basil William Sholto Mackenzie,

II baró d'Amulree

1 guaix (1985)

Alex Maguy

1 litografia (1995)

Musée Bibliotheque Pierre-André Benoît

2 gravats (1988)

Musée d'Art moderne de Céret

1 litografia (donació als Museus Municipals d'Art, 1957)

Raimon Noguera i de Guzmán

5 dibuixos, 3 llibres il·lustrats amb gravats, 1 litografia (1985)

Picasso, Pablo (1881-1973)

1 oli (donació als Museus Municipals d'Art, 1919); 1 aiguafort (donació als Museus Municipals d'Art, 1938); 59 gravats i 59 olis (1968); 2.404 obres, entre olis, dibuixos, quaderns, etc. (1970); 120 gravats (1970); 347 gravats (1971); 1 gravat (1972)

Hereus de Pablo Picasso

157 gravats (1979), 63 gravats (1983)

Vídua: Jacqueline Picasso (1926-1986)

Nora: Christine Paupin (1928)

Fills: Maya (1935), Claude (1947) i Paloma (1949)

Néts: Marina (1951) i Bernard (1959)

Jacqueline Picasso

41 ceràmiques (1982); 1 oli (1985)

Montserrat Pla i Roselló

1 dibuix (1990)

Jaume Sabartés Gual

4 pintures, 6 dibuixos, 11 composicions humorístiques, 550 gravats, 1 escultura (1962-1968)

Joan Vidal i Ventosa

1 litografia (donació als Museus Municipals d'Art, 1953)

Pablo Vilató Ruiz

2 olis (1987)

3. DADES DE L'EXPOSICIÓ

Títol:	«El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona. La col·lecció»
Data:	Del 5 juliol al 24 de novembre del 2013
Lloc:	Museu Picasso de Barcelona Montcada, 15 - 23 08003 Barcelona Tel. 932 563 000 - Fax. 933 150 102 museupicasso@bcn.cat twitter.com/museupicasso www.facebook.com/MuseuPicassoBarcelona
Horari:	De dimarts a diumenge, de 10 a 20 hores Dilluns no festius, tancat
Preu:	Entrada general: 11 € . Condicions especials per a grups, menors de 16 anys, membres de l'ICOM, Targeta Rosa, menors de 29 anys, aturats, jubilats, passis d'acompanyant, famílies nombroses . Sense cues: les entrades es poden adquirir on-line a través del web del Museu
Carnet del Museu:	Accés directe i il·limitat a la col·lecció i a les exposicions del Museu durant dotze mesos (a partir del moment de la compra): 12 € individual / 15 € familiar
Organitza i produeix:	Museu Picasso, Barcelona
Comissariat:	Malén Gual, conservadora de la col·lecció del Museu
Coordinadora de continguts del 50è aniversari:	Sílvia Domènech, cap del Centre de Documentació i Recerca
Superfície:	L'exposició ocupa les sales A de la col·lecció (palau Meca)
Publicació:	Editat en català, castellà i anglès. 24 pàgines. Autora: Malén Gual. Institut de Cultura / Museu Picasso. Edició i producció: Ajuntament de Barcelona – Museu Picasso.

www.museupicasso.bcn.cat

Ajuntament de
Barcelona

4. ÀMBITS DE L'EXPOSICIÓ

Sala 1

La col·lecció del Museu Picasso de Barcelona s'ha anat configurant a través dels anys gràcies, especialment, a les grans donacions fetes per Picasso i per Jaume Sabartés, però també gràcies a generoses aportacions de col·leccionistes privats i dels hereus de l'artista, a banda de les destacades compres de l'Ajuntament de Barcelona.

La col·lecció es vertebrava a l'entorn de dos eixos principals: d'una banda, les obres de formació i joventut de Picasso, i, per l'altra, la sèrie *Las Meninas*, de 1957. Aquestes dues característiques doten el museu d'una especial singularitat, perquè permet estudiar l'obra de formació de l'artista de manera incomparable i perquè acull l'única sèrie completa d'interpretacions d'obres d'altres artistes realitzada per Picasso a les dècades de 1950 i 1960.

Part de la sèrie de *Las Meninas* instal·lada al palau Berenguer d'Aguilar, novembre del 1971. Museu Picasso, Barcelona

Sala 2

La col·lecció del museu el 1963 es va constituir amb dues grans aportacions: la donació de Jaume Sabartés —composta per una escultura, sis dibuixos, quatre olis, 11 composicions humorístiques i 350 gravats i litografies— i l'aportació de l'Ajuntament de Barcelona de les 37 obres de Picasso ja conservades en els museus municipals. Aquestes obres provenien de les donacions que el mateix artista havia fet el 1919 i el 1938 als Museus d'Art de Barcelona, les adquisicions de la Junta de Museus a Lluís Plandiura el 1932 i del llegat de Lluís Garriga i Roig de l'any 1953. A més de les obres pactades inicialment, Sabartés va anar incrementant el patrimoni del museu lliurant-li periòdicament els gravats que Picasso li anava regalant i dedicant, fins al 13 de febrer de 1968, data de la seva mort. Aleshores el nombre total d'obres donades per Sabartés ascendia a cinc-centes setanta-dues. Després de la mort de Sabartés, Picasso es va fer càrrec del desenvolupament i l'increment de les col·leccions del museu, i entre 1968 i 1971 va enviar un exemplar amb la dedicatòria "Per a Sabartés" de tota la seva producció de gravats.

Pablo Picasso, *Full d'estudis de tècnica. Nou caps*, París, 7 a 9 de novembre del 1934, Aiguafort sobre planxa de coure estampat sobre paper, Donació Jaume Sabartés, 1962, MPB 70.236 © Successió Pablo Picasso. VEGAP, Madrid 2013

Sala 3

La notícia de la creació del museu va animar alguns artistes, membres de la societat civil barcelonina i gent propera a Picasso a fer donació d'obres per enriquir la col·lecció. Les obres aportades per diversos mecenes, entre els quals destaquem Domènec Carles, Gala i Salvador Dalí, la galeria Louise Leiris de París i la Sala Gaspar de Barcelona i l'editorial Gustavo Gili, es van integrar en el recorregut expositiu del museu.

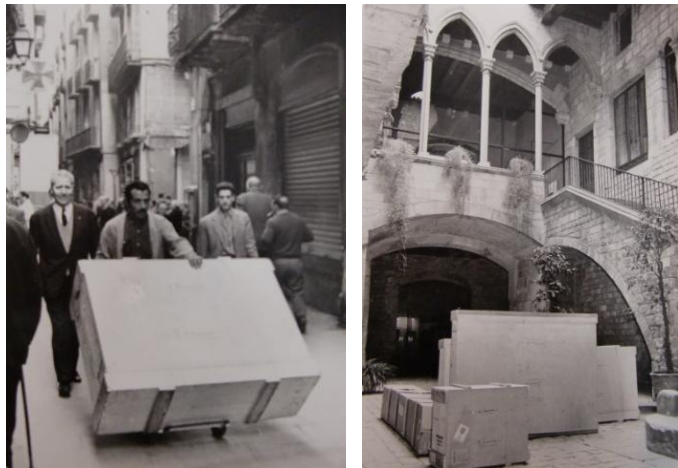
Acte de donació de Salvador i Gala Dalí, de l'obra *Cap i el llibre Les Metamorfosi d'Ovidi* de Pablo Picasso. 12/10/1963, Museu Picasso, Barcelona. Fotografia: Pérez de Rozas.

Donacions de Picasso

La generositat de Picasso envers el seu museu barceloní va anar més enllà de la tramesa de gravats, i el mes de maig de 1968 arribaven al museu 59 pintures procedents de Mougins donades per ell en memòria de Jaume Sabartés, que havia mort poc abans: un retrat d'aquest, datat el 1901, i els 58 llenços que constitueixen la sèrie de *Las Meninas*.

Dos anys més tard tornava a engrandir la col·lecció del museu amb la donació de 236 pintures a l'oli, 1.149 dibuixos, 17 àlbums de dibuix amb un total de 826 dibuixos, 2 gravats, 4 llibres de text amb dibuixos marginals, 47 obres d'altres artistes i objectes diversos (caixa de pintures, paleta) que havien estat custodiats per tres generacions de la seva família, la seva mare, la seva germana Lola i els seus nebots Vilató Ruiz.

Arribada al Museu de la sèrie Las Meninas, 09/05/1968, Museu Picasso, Barcelona.
Fotografia: Pérez de Rozas

Sala 4

Després de l'obertura del museu, l'Ajuntament de Barcelona va mantenir el seu compromís d'anar augmentant els fons que constituïen la col·lecció. La política d'adquisicions ha continuat dues línies fonamentals: augmentar la col·lecció d'obra gràfica i incrementar les seccions de pintura i dibuix, tot potenciant els períodes més significatius de la col·lecció del museu.

De totes elles, considerem que les més significatives són els olis *Pintor treballant* (1965) i *Barraca de fira* (1900), l'escultura *Cap de Fernande* (1906), el quadern de dibuixos conegut amb el títol *Carnet català* (1906), els dibuixos *Jacqueline amb cinta* (1963) i *Bohèmia madrilenya* (1901) i llibres il·lustrats amb gravats de l'artista.

Pablo Picasso, *Retrat de Jacqueline amb cinta*, 1963, Aiguada de tinta sobre paper, Adquisició de l'Ajuntament de Barcelona, 1998, MPB 113.028
© Successió Pablo Picasso. VEGAP, Madrid 2013

5. ACTIVITATS A L'ENTORN DE L'ANIVERSARI

Vespres al Museu

Els dijous de juliol, a les 20h

Pati Noguera, entrada per Pl. Sabartés, 1

Entrada gratuïta, aforament limitat

Per celebrar el nostre 50è aniversari, escoltarem les músiques del moment de la creació del museu, tot gaudint dels patis durant els vespres d'estiu. Una visió des de les músiques populars, la nova cançó, la música clàssica contemporània i també les bandes sonores de les pel·lícules de finals dels 50s i principis dels 60s.

Dijous 4 de juliol

Música Pop

Intèrprets: Quartet Sound Boulevard

(Gabriel Coll, Sergi Claret, Quim Badia i Jordi Claret)

Dijous 11 de juliol

Nova Cançó i Chanson Française

Intèrprets: Gemma Humet, Pau Figueres, Vic Moliner i Arnau Figueres

Dijous 18 de juliol

Música clàssica contemporània

Intèrprets: Quartet Brossa

(Aleix Puig, Pere Bartolomé, Laia Besalduch i Quico Pugués)

Dijous 25 de juliol

Bandes sonores de pel·lícules i sèries

Intèrprets: Quartet Sound Boulevard

(Gabriel Coll, Sergi Claret, Quim Badia i Jordi Claret)

Programació musical a càrrec de David Albet

6. LLISTA D'OBRES

Sala 2

01. Pablo Picasso

La minotauromàquia

París, 23 de març del 1935

Aiguafort, raspat i burí sobre planxa de coure estampat sobre paper (VII estat)

Aportació de l'Ajuntament de Barcelona, 1963

MPB 45.006

02. Pablo Picasso

Isidre Nonell amb una dona

Barcelona, 1902-1903

Tinta sèpia a ploma i aquarel·la sobre paper

Aportació de l'Ajuntament de Barcelona, 1963

MPB 50.493

03. Pablo Picasso

Retrat de Jaume Sabartés amb gorgera i barret

Royan, 22 d'octubre del 1939

Oli sobre tela

Donació Jaume Sabartés, 1962

MPB 70.241

04. Pablo Picasso

Full d'estudis de tècnica. Nou caps

París, 7 a 9 de novembre del 1934

Aiguafort sobre planxa de coure estampat sobre paper

Donació Jaume Sabartés, 1962

MPB 70.236

05. Pablo Picasso

La dona del floc de cabells

Barcelona, 1903

Aquarel·la sobre paper

Aportació de l'Ajuntament de Barcelona, 1963

MPB 4.268

Sala 3

01. Pablo Picasso

Retrat de la tia Pepa

Màlaga, juny-juliol del 1896

Oli sobre tela

Donació Pablo Picasso, 1970

MPB 110.010

02. Pablo Picasso

Retrat, de perfil, de la mare de l'artista

Àlbum Barcelona, 1986

Barcelona, 9 de juny del 1986

Aquarel·la, tinta a ploma, llapis grafit i llapis Conté sobre paper

Donació Pablo Picasso, 1970

MPB 111.472

03. Pablo Picasso

Espectadors

Picasso 2 litografías originales, Sala Gaspar, Barcelona, abril 1961

Canes, 27 de gener del 1961

Llapis litogràfic sobre planxa de pedra estampat sobre paper

Donació Joan i Miquel Gaspar, 1962

MPB 69.200

04. Pablo Picasso

Combat per Andròmeda entre Perseu i Fineu

Publi OVIDI NASÓ, *Les Métamorphoses*, il·lustrat amb aigüaforts per Pablo Picasso

Lausana, Albert Skira, 1931

Boisgeloup, 21 de setembre del 1930

Aigüafort sobre planxa de coure estampat sobre paper

Donació Salvador Dalí, 1963

MPB 70.954

05. Pablo Picasso

Meleagre mata el porc senglar de Calidó

Publi OVIDI NASÓ, *Les Métamorphoses*, il·lustrat amb aigüaforts per Pablo Picasso

Lausana, Albert Skira, 1931

Boisgeloup, 18 de setembre del 1930

Aigüafort sobre planxa de coure estampat sobre paper

Donació Salvador Dalí, 1963

MPB 70.960

06. Pablo Picasso

"La estocada"

José DELGADO (àlies Pepe Illo), *La Tauromaquia o arte de torear*, il·lustrat per Picasso

Barcelona, 1959

Canes, maig del 1957

Planxa de coure anul·lada d'aiguatinta al sucre

Aportació de l'Ajuntament de Barcelona, 1963

MPB 70.895

07. Pablo Picasso

Al teatre: cornut com Zeus, amb la seva àguila, dona i personatge que menja síndria

Pablo Picasso, *El entierro del Conde de Orgaz*, pròleg de Rafael ALBERTI i text i gravats de l'artista. Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 1969

Mougins, 2 de desembre del 1966 (III)

Planxa de coure anul·lada d'aiguafort

Donació Editorial Gustavo Gili, 1970

MPB 70.903

08. Pablo Picasso

Las Meninas

Canes, 3 d'octubre del 1957

Oli sobre tela

Donació Pablo Picasso, 1968

MPB 70.466

09. Pablo Picasso

Somni d'un mariner: dones a cada port

Mougins, 1 de maig (II) i 3 de maig del 1968

Aiguafort sobre planxa de coure estampat sobre paper

Donació Pablo Picasso, 1971

MPB 111.888

Sala 4

01. Pablo Picasso

L'ofrena

París, 1908

Guaix sobre cartó amb imprimació blanca

Donació Lord Amulree, 1985

MPB 112.761

02. Pablo Picasso

Retrat de Jacqueline amb cinta

1963

Aiguada de tinta sobre paper

Adquisició de l'Ajuntament de Barcelona, 1998

MPB 113.028

03. Pablo Picasso

Dona

Max JACOB, *Le Siège de Jérusalem. Grande tentation céleste de Saint Matorel*, il·lustrat amb gravats per Pablo Picasso. París, Henry Kahnweiler, 1914

París, tardor-hivern del 1913

Aiguafort, raspat i punta seca sobre planxa de coure estampat sobre paper (IV estat)

Adquisició de l'Ajuntament de Barcelona, 2004

MPB 113.104

04. Pablo Picasso

Dona adormida i fruiter

Rafael ALBERTI (pròleg), *El entierro del Conde de Orgaz*, Il·lustrat amb gravats per Pablo Picasso

Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 1969

24 de febrer del 1970

Llapis grafit sobre paper

Donació Raimon Noguera, 1985

MPB 112.762

05. Pablo Picasso

Esbós per a Las Meninas

Canes, 16 d'agost del 1957

Llapis de color blau sobre paper (full de quadern)

Donació Catherine Hutin, 2009

MPB 113.292

06. Pablo Picasso

Retrat d'Angela Rosengart

Mougins, 30 d'octubre del 1966

Aiguatinta, reserves amb llapis litogràfic sobre la planxa granejada, sobre planxa de coure, estampat sobre paper

Donació Família Picasso, 1979

MPB 112.328

07. Pablo Picasso

La guitarra sobre la taula

Novembre 1925 – primavera 1926

Aiguafort i burí sobre planxa de zinc estampat sobre paper
(II estat)

Donació Galerie Louise Leiris, 1983

MPB 112.644

08. Pablo Picasso

La dona de la còfia

París, 1901

Oli sobre tela

Donació Jacqueline Picasso, 1985

MPB 112.750

09. Pablo Picasso

Home assegut

Mougins, 24 de juny del 1969

Oli i probablement Ripolin sobre cartró ondulat industrial

Donació Pablo Vilató, 1987

MPB 112.867

